

ת"פ 4316/12/21 - אדים בדיר, עביר מדני נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 4316-12-21 מדינת ישראל נ' בדיר ואח'

בפני כבוד השופט, סגן הנשיאה עמית פרייז
מבקשות/נאשמות
1. אדים בדיר
ע"י עו"ד מואנס יונס
2. עביר מדני
ע"י עו"ד יוסי קטש

נגד
משיבה/מאשימה
מדינת ישראל
ע"י שלוחת תביעות כפ"ס

החלטה

נגד הנאשמות הוגש כתב אישום המייחס להן עבירה של תגרה, אשר על פי הנטען התרחשה ביום 10/2/21, בקלקיליה, באופן שהנאשמת 1 שרטה בציפורניה את פניה של הנאשמת 2 וגרמה לה לשריטה מדממת, ואף משכה בשיערה, כאשר הנאשמת 2 משכה בשיערה של הנאשמת 1 ואף סטרה לה בפניה.

לפניי בקשה לביטול כתב האישום, אשר הוגשה תחילה ע"י ב"כ נאשמת 2, אליה הצטרף ב"כ נאשמת 1.

טענות הצדדים

לטענת ב"כ נאשמת 2, עקב העובדה שהאירוע התרחש בקלקיליה, שאיננה בשטח השיפוט של המדינה, מדובר בעבירה שהיא בגדר "עבירת חוץ". נוכח העובדה שעל פי סעיף 9(ב) לחוק העונשין, יש צורך באישור מהיועמ"ש לממשלה לצורך הגשת כתב אישום בעבירת חוץ, נטען כי נפל פגם בהגשת כתב האישום (שאין חולק כי עובדתית הוגש ללא אישור שכזה).

ב"כ נאשמת 1 הוסיף על כך שהעבירה בה מואשמות הנאשמות אינה מהווה עבירה על פי חוק העונשין הפלסטיני, ולפיכך לא ניתן להגיש כתב אישום נגד הנאשמות בעבירה זו מכוח הדין הישראלי. אף צוין כי האירוע טופל טיפול ראשוני על ידי המשטרה הפלסטינית, אשר נוכח העדר הפליליות שבו על פי אותו דין מקומי, החליטה שלא להתערב בו על דרך המשך חקירה והעמדה לדין.

ב"כ נאשמת 2 טען גם להיעדר אינטרס ציבורי בהגשת כתב האישום, נוכח העובדה שאין מדובר בעבירה חמורה, וכי

העבירה התרחשה מחוץ לשטח מדינת ישראל. בהמשך לכך, ב"כ נאשמת 1 טען כי העבירה המיוחסת לנאשמות מקימה הגנת זוטי דברים.

לטענת המאשימה, הסמכות להגשת כתב האישום איננה מכוח חוק העונשין, אלא מכוח סעיף 2 לתוספת לחוק להארכת תקפן של תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון - שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ז-1967, הקובע כדלקמן:

2. (א) בנוסף לאמור בכל דין יהיה בית המשפט בישראל מוסמך לדון, לפי הדין החל בישראל, אדם הנמצא בישראל על מעשה או מחדלו שאירעו באזור וכן ישראלי על מעשה או מחדלו שאירעו בשטחי המועצה הפלסטינית, והכל אם המעשה או המחדל היו עבירות אילו אירעו בתחום השיפוט של בתי המשפט בישראל.

(ב) הוראות הדין החל בישראל בנוגע לעבירות של ברירת משפט ולעבירות מינהליות יחולו, גם על עבירות כאמור שעבר ישראלי באזור או בשטחי המועצה הפלסטינית ושאלו היו נעברות בישראל היו עבירות כאמור.

(ג) תקנה זו אינה חלה על מי שבשעת המעשה או המחדל היה תושב אזור או תושב שטחי המועצה הפלסטינית, שאינם ישראלים.

(ד) הסמכות לדון אדם על פי תקנה זו תהא בידי בית המשפט שאזור שיפוטו נמצא קרוב למקום בו נעברה העבירה או בבית המשפט שבאזור שיפוטו נמצא מקום מגוריו של הנאשם או נתפס הנאשם.

(ה) אין דנים אדם בישראל על מעשה או מחדל שזוכה או הורשע עליהם בפסק-דין שניתן בפניו בבית משפט צבאי או בבית משפט אחר באזור, אולם אם גרם המעשה או המחדל למותו של אדם, דנים אותו על כך אף אם הורשע כאמור בשל עבירה אחרת שבאותו מעשה או מחדל.

(ו) העמדה לדין על מעשה שבית משפט בישראל מוסמך לדון בו לפי תקנה זו אינה טעונה הסכמת היועץ המשפטי לממשלה."(ההדגשות אינן במקור).

באשר לאינטרס הציבורי, נטען כי העניין מצוי בשיקול דעתה המקצועי של המאשימה. נטען כי שתי הנאשמות הינן אזרחיות המדינה מתגוררות בשטח מדינת ישראל, וקיים ביניהן סכסוך פעיל אשר הוביל אותן לפנות למשטרת ישראל. לפיכך מצאה המאשימה כי קיים אינטרס ציבורי בהגשת כתב האישום.

דין והכרעה

תחילה יש להבהיר, כי בניגוד לעולה מחלק מטיעוני ההגנה, החוק להארכת תקפן של תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון - שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), אליו הפנתה ב"כ המאשימה, איננו בגדר חקיקת משנה, אלא בגדר חקיקה ראשית. ראוי להזכיר מושכלות יסוד לפיהן תקנות לשעת חירום (בניגוד לתקנות רגילות המהוות חקיקת משנה), מעמדן כדין כל חוק, ואף יש בכוחן לגבור עליו, והכל בעת החירום בהן חל תוקפן. אין מקום להרחיב על כך, מחמת העובדה כי

בענייננו אף לא מדובר בתקנות שעת החירום, אלא בחקיקה לכל דבר ועניין אשר באה להחליף את תקנות שעת החירום המקוריות (ודי להפנות בעניין זה לסעיף 2 לחלקו הראשון (לפני התוספת) של החוק האמור).

במצב דברים זה, החוק להארכת תקפן של תקנות שעת חירום עליו מסתמכת המאשימה, וחוק העונשין עליו מסתמכת ההגנה, מצויים באותו מדרג נורמטיבי, ועל כן לא ניתן לומר שהראשון כפוף לשני ונסוג מפניו. יישוב שני החוקים זה עם זה בהקשר של הסמכות הבינלאומית להגשת כתב אישום, הינו כזה, שבעוד חוק העונשין עוסק באופן כללי בעבירות שנעברו מחוץ לשטח השיפוט של המדינה, הרי שהחוק להארכת תקפן של תקנות שעת חירום עוסק באופן פרטני בעבירות שנעברו ביהודה ושומרון. והרי חוק פרטני (lex specialis) דינו לגבור על חוק כללי.

נוכח האמור לעיל, כאשר עסקינן במקרה זה בעבירה נטענת ביהודה ושומרון, יש לבחון את שאלת הסמכות הבינלאומית בהגשת כתב האישום בהתאם לחוק להארכת תקפן של תקנות שעת חירום ולא בהתאם לחוק העונשין. כך, לא נדרש אישור היועמ"ש לממשלה להגשת כתב האישום. כך, לא נדרש כי המעשים המיוחסים לנאשם מהווים עבירה לפי הדין המקומי ביהודה ושומרון (יהא אשר יהא), אלא כי הם מהווים עבירה לפי החוק הישראלי ככל שהיו מתרחשים בשטח השיפוט של המדינה (והרי אין חולק כי תגרה בין שתיים הינה עבירה שכזו). כך, די בכך שהנאשם הינו אזרח ישראלי, כאשר בניגוד לטענה (שעלתה בתגובת ההגנה לטענת המאשימה), הדברים לא סוייגו בכך שזה יגור ביהודה ושומרון.

באשר להעדר אכיפה מצד המשטרה הפלסטינית שטיפלה באירוע. יהא אשר יהא טיפול זה, הרי שהדברים לא הגיעו לכדי החסינות האמורה בסעיף 2(ה) לחוק להארכת תקפן של תקנות שעת חירום, ואף לא התקרבו לכך. לא היתה כל העמדה לדין בבית משפט כלשהו ביהודה ושומרון, וניסיונה של ההגנה להרחיב סעיף זה כך שיחול אף על אי נקיטה בהליכי חקירה על ידי גורם אכיפתי כה או אחר ביהודה ושומרון חורג באופן קיצוני מתחומתו לשלב משמעותי בהרבה של הליך פלילי.

מעבר לכך, סעיף 2(ה) אינו עוסק בבית משפט בחלק של יהודה ושומרון המהווה "שטחי המועצה הפלסטינית", אלא בחלק שהינו ה"אזור" (ראו פרק הפרשנות שבחוק האמור). קלקיליה נמצאת בשטחי המועצה הפלסטינית, ועל כן אף אם מי מהנאשמות היתה עומדת לדין בבית משפט בחלק זה של יהודה ושומרון, לא היה בכך בכדי להקים את החסינות שבסעיף 2(ה) לעיל.

למעלה מן הנדרש, אף אם הדברים היו נחשבים כטענת סיכון כפול, הרי שבהתאם לפסיקה (דנ"פ 532/93 **מנינג נ' היועץ המשפטי לממשלה**) אחד התנאים לכך הינו שהנאשם הועמד לדין בהליך הראשון, מה שלא נעשה בענייננו.

נוכח כל האמור, אין כל מקום לטענת הסמכות הבינלאומית על גווניה השונים.

באשר לטענה להיעדר אינטרס ציבורי בהגשת כתב האישום. ההחלטה האם להעמיד אדם לדין מצויה בסמכות התביעה. בהתאם להלכה, ככלל, הביקורת השיפוטית על החלטת רשויות התביעה בדבר העמדה לדין היא ביקורת שיפוטית מצומצמת, ובית המשפט יתערב בשיקול דעתה של התביעה רק במקרים בהם מדובר במשגה מהותי או עיוות מהותי

היורדים לשורשו של עניין (בג"צ 7195/08 אבו רוחמה נ' הפרקליט הצבאי הראשי, ע"פ (מחוזי ת"א) 42054-08-13 מדינת ישראל נ' קסטיאל). בית המשפט אינו הופך ל"תובע על" ובמסגרת הביקורת השיפוטית אינו מחליף את שיקול דעתה של התביעה בשיקול הדעת שלו (ע"פ (מחוזי ת"א) 15757-04-11 מדינת ישראל נ' גרוינוולד).

לגופו של עניין, הנימוקים המנויים בתגובת המאשימה לעניין האינטרס הציבורי שבהגשת כתב האישום נראים סבירים והגיוניים ביחס לכל אחת מהנאשמות. משכך, עסקינן בכלל של אי ההתערבות בשיקול דעת התביעה, ולא בחריג לו.

טענה לקיומה של הגנת זוטי דברים קשורה גם לטענה בעניין האינטרס הציבורי. כך, סעיף 34 לחוק העונשין קובע כדלקמן:

"לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה, אם, לאור טיבו של המעשה, נסיבותיו, תוצאותיו והאינטרס הציבורי, המעשה הוא קל ערך."

מסעיף זה עולה כי על מנת שמעשה עבירה ייחשב בגדר זוטי דברים, יש להביא בחשבון את טיב המעשה, נסיבות המעשה, תוצאות המעשה והאינטרס הציבורי. מבין ארבעה שיקולים אלה, זה שהינו בעל המשקל הרב יותר הוא האינטרס הציבורי (ע"פ 7829/03 מדינת ישראל נ' אריאל הנדסת חשמל רמזורים ובקרה בע"מ). בפסיקה נקבע כי ניתן לתת משקל גם לנסיבותיו האישיות של הנאשם (ראו עניין אריאל), ולהתנהגותו של המתלונן (ע"פ 2125/94 בן ארי נ' מדינת ישראל).

מבחינת טיב המעשה ונסיבותיו מדובר בעבירת אלימות אשר התרחשה במקום ציבורי. האלימות מצד שתי הנאשמות היתה אלימות פיזית, ואף אם ניתן לחשוב על מעשי אלימות חמורים יותר, עדיין אין מדובר באלימות ברף התחתון. בנוסף, כתוצאה מהאירוע נגרמה חבלה קלה לאחת הנאשמות. קיים אינטרס ציבורי בהגשת כתב האישום, כפי שפורט לעיל. לפיכך האירוע המתואר בכתב האישום אינו מקים הגנת זוטי דברים.

סיכום

נוכח כל המפורט לעיל, הבקשה לביטול כתב האישום נדחית, על כל חלקיה.

דיון ההקראה הקבוע ליום 7/6/22 שעה 8:30 יעמוד בעינו, ויהיה רלבנטי לשתי הנאשמות.

המזכירות תעביר עותק מההחלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, כ"ט אייר תשפ"ב, 30 מאי 2022, בהעדר הצדדים.
עמוד 4

